

Obsah

O autorech	V
Předmluva	VII
Seznam použitých zkratk	XIX
Kapitola I. Historie legislativní úpravy znalecké činnosti	1
1.1 Úvod	1
1.2 1873–1938	2
1.2.1 Trestní řád soudní	2
1.2.2 Civilní řád soudní	4
1.3 1939–1948	7
1.4 1949–1958	12
1.5 1959–1966	15
1.6 1967–2013	17
1.7 Závěr historicko-legislativního souhrnu	18
Kapitola II. Charakter znalecké činnosti	19
2.1 Obecný úvod	19
2.2 Nejvýznamnější legislativní návrhy z hlediska systémového ukotvení	21
2.2.1 Návrh zákona o soudních znalcích a soudních tlumočnících z roku 1997	21
2.2.2 Návrh zákona o soudních znalcích z roku 2013	22
Kapitola III. Právní vymezení znalecké činnosti	26
3.1 Trestní řád	26
3.1.1 Příbrání znalce – § 105 TrŘ	26
3.1.2 Poučení znalce – § 106 TrŘ	29
3.1.3 Příprava posudku – § 107 TrŘ	29
3.1.4 Výslech znalce – § 108 TrŘ	31
3.1.5 Vady posudku – § 109 TrŘ	31
3.1.6 Posudek ústavu – § 110 TrŘ	32
3.1.7 Znalecký posudek předložený stranou – § 110a TrŘ	35
3.1.8 Použití zvláštních předpisů o znalcích – § 111 TrŘ	35
3.1.9 Judikatura	36
3.2 Trestní zákoník	40
3.2.1 Křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek – § 346 TrZ	40
3.2.2 Judikatura	40

Obsah

3.3	Občanský soudní řád	41
3.3.1	Znalecké dokazování – § 127 OSŘ	41
3.3.2	Znalecký posudek doložený stranou řízení – § 127a OSŘ	43
3.3.3	Judikatura	44
3.4	Správní řád	45
3.4.1	Důkaz znaleckým posudkem – § 56 SpŘ	45
3.4.2	Judikatura	46
3.5	Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících	47
3.6	Vyhláška č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících	48
3.7	Směrnice Ministerstva spravedlnosti ČR o znalecké a tlumočnické činnosti	49
Kapitola IV. Oprávnění vykonávat znaleckou činnost		50
4.1	Vznik práva vykonávat znaleckou činnost	50
4.1.1	Jmenování znalcem	51
4.1.1.1	Řízení o jmenování znalcem	51
4.1.1.2	Podmínky pro jmenování znalcem	60
4.1.1.3	Výběr osob pro funkci znalce	71
4.1.2	Složení slibu znalce	74
4.1.3	Zápis do Seznamu znalců a tlumočnicků	76
4.1.4	Judikatura	77
4.2	Pozastavení práva vykonávat činnost znalce	78
4.2.1	Řízení o pozastavení práva vykonávat činnost znalce	79
4.2.2	Důvody pro pozastavení práva vykonávat činnost znalce	81
4.2.2.1	Trestní stíhání znalce pro úmyslný trestný čin	82
4.2.2.2	Řízení o svéprávnosti znalce	83
4.2.2.3	Výkon nepodmíněného trestu odnětí svobody	84
4.2.2.4	Žádost znalce	85
4.2.3	Zaznamenání do Seznamu znalců a tlumočnicků	88
4.2.4	Postup po pozastavení práva vykonávat činnost znalce	89
4.2.5	Judikatura	91
4.3	Zánik práva k výkonu znalecké činnosti	91
4.3.1	Právní skutečnosti nezávislé na vůli správního orgánu	92
4.3.1.1	Smrt a prohlášení za mrtvého	92
4.3.1.2	Ztráta plné svéprávnosti	93
4.3.1.3	Pravomocné odsouzení za trestný čin	93
4.3.1.4	Žádost znalce o vyškrtnutí ze Seznamu znalců a tlumočnicků	95

4.3.2	Rozhodnutí správního orgánu	98
4.3.2.1	Rozhodnutí o zániku práva vykonávat znaleckou činnost	98
4.3.2.2	Rozhodnutí o přestupku, kterými se ukládá sankce vyškrtnutí ze seznamu	105
4.3.3	Vyškrtnutí ze Seznamu znalců a tlumočnicků	106
4.3.4	Postup po zániku práva k výkonu znalecké činnosti	108
4.3.5	Judikatura	109
Kapitola V.	Práva a povinnosti znalce	110
5.1	Práva znalce	110
5.1.1	Právo k výkonu znalecké činnosti	110
5.1.2	Právo na konzultace	111
5.1.3	Právo na použití přístrojů, jiných zařízení nebo materiálů	111
5.1.4	Právo na odměnu a náhradu nákladů	113
5.1.5	Právo odepřít podání znaleckého posudku	113
5.1.6	Právo na vyškrtnutí ze Seznamu znalců a tlumočnicků	113
5.2	Odměňování znalecké činnosti a náhrada nákladů	114
5.2.1	Odměna a náhrada nákladů při podání znaleckého posudku v souvislosti s právními úkony fyzických nebo právnických osob	114
5.2.2	Odměna a náhrada nákladů při ustanovení znalce orgánem veřejné moci	115
5.2.2.1	Odměna za podání znaleckého posudku	115
5.2.2.2	Náhrada nákladů vynaložených v souvislosti s podáním znaleckého posudku	118
5.2.2.3	Paušální částky odměn a náhrady nákladů za znalecké posudky	120
5.2.2.4	Řízení o odměnách a náhradách nákladů	121
5.2.3	Judikatura	124
5.3	Povinnosti znalce	126
5.3.1	Povinnost složit slib a povinnosti vyplývající ze slibu.	127
5.3.1.1	Přesné dodržování právních předpisů	127
5.3.1.2	Nestranný výkon znalecké činnosti podle nejlepšího vědomí	127
5.3.1.3	Využití všech znalostí	128
5.3.1.4	Mlčenlivost	129
5.3.2	Povinnost výkonu znalecké činnosti	129
5.3.2.1	Rozsah povinnosti výkonu znalecké činnosti	129

Obsah

5.3.2.2	Výjimky z povinnosti výkonu znalecké činnosti	130
5.3.2.3	Oznámení orgánu veřejné moci	131
5.3.2.4	Vážné důvody pro odmítnutí podání znaleckého posudku	131
5.3.3	Podjatost znalce	132
5.3.3.1	Důvody podjatosti znalce	132
5.3.3.2	Rozhodování o vyloučení znalce	134
5.3.4	Řádný výkon znalecké činnosti	134
5.3.5	Lhůta k podání znaleckého posudku	135
5.3.5.1	Rozsah povinnosti vykonávat znaleckou činnost ve stanovené lhůtě	135
5.3.5.2	Význam povinnosti vykonávat znaleckou činnost ve stanové lhůtě	136
5.3.5.3	Stanovení lhůty pro podání znaleckého posudku	137
5.3.6	Věcná příslušnost znalce z hlediska jeho oprávnění k výkonu znalecké činnosti	139
5.3.6.1	Význam povinnosti vykonávat znaleckou činnost v zapsaném oboru a odvětví	139
5.3.6.2	Rozsah povinnosti vykonávat znaleckou činnost v zapsaném oboru a odvětví; specializace	140
5.3.6.3	Kolize s povinností výkonu znalecké činnosti	141
5.3.7	Osobní výkon znalecké činnosti	142
5.3.7.1	Význam povinnosti osobního výkonu znalecké činnosti	142
5.3.7.2	Rozsah povinnosti osobního výkonu znalecké činnosti a důsledky jejího porušení	143
5.3.7.3	Výjimky z povinnosti osobního výkonu znalecké činnosti; konzultant	144
5.3.8	Povinnost mlčenlivosti	147
5.3.8.1	Význam povinnosti mlčenlivosti	147
5.3.8.2	Rozsah povinnosti mlčenlivosti	147
5.3.8.3	Výjimka z povinnosti mlčenlivosti	149
5.3.8.4	Povinnost mlčenlivosti u dalších osob	149
5.3.8.5	Zproštění povinnosti mlčenlivosti	149
5.3.9	Znalecký deník	150
5.3.9.1	Význam povinnosti vést znalecký deník	150
5.3.9.2	Podoba znaleckého deníku	150

5.3.9.3	Údaje zapisované do znaleckého deníku	151
5.3.9.4	Kontrola vedení znaleckého deníku	152
5.3.10	Další povinnosti znalce podle zákona o znalcích a tlumočnících a prováděcí vyhlášky	153
5.3.11	Absence některých dalších povinností	153
5.3.12	Judikatura a zprávy veřejného ochránce práv	154
Kapitola VI.	Odpovědnost znalce	156
6.1	Odpovědnost za škodu způsobenou výkonem znalecké činnosti	156
6.1.1	Odpovědnost za škodu podle občanského zákoníku z roku 1964	156
6.1.2	Odpovědnost za škodu podle ABGB z roku 1811	157
6.1.3	Odpovědnost za škodu podle ObčZ z roku 2012	158
6.1.4	Druhy znalecké odpovědnosti za škodu a konkrétní soudní případy	160
6.1.4.1	Odpovědnost znalce vůči objednateli znaleckého posudku	160
6.1.4.2	Odpovědnost znalce vůči třetí osobě	162
6.1.4.3	Odpovědnost znalce ustanoveného soudem/ organem veřejné moci	163
6.2	Odpovědnost za přestupky	165
6.2.1	Časová působnost zákona o znalcích a tlumočnících	167
6.2.2	Řízení o přestupcích podle zákona o znalcích a tlumočnících	168
6.2.2.1	Standardní přestupkové řízení	169
6.2.2.2	Blokové řízení	170
6.2.2.3	Příkazní řízení	170
6.2.3	Znaky přestupku	171
6.2.3.1	Subjekt přestupku	171
6.2.3.2	Subjektivní stránka přestupku	172
6.2.3.3	Objekt přestupku	173
6.2.3.4	Objektivní stránka přestupku	174
6.2.4	Zánik odpovědnosti za přestupek	179
6.2.5	Ukládání sankcí	179
6.2.6	Výstraha	182
6.2.7	Judikatura	182
6.3	Trestněprávní odpovědnost	183
6.3.1	Trestněprávní odpovědnost znalce	183
6.3.1.1	Objekt trestného činu	184
6.3.1.2	Objektivní stránka trestného činu	184

Obsah

6.3.1.3	Subjekt trestného činu	186
6.3.1.4	Subjektivní stránka trestného činu	187
6.3.2	Trestněprávní odpovědnost znaleckého ústavu a jeho zaměstnanců	188
6.3.2.1	Obecný úvod k trestněprávní odpovědnosti právnických osob	188
6.3.2.2	Trestněprávní odpovědnost znaleckých ústavů	189
6.3.2.3	Trestněprávní odpovědnost fyzických osob jednajících jménem znaleckého ústavu	192
6.3.3	Konkrétní soudní případy	193
6.3.4	Judikatura	195
Kapitola VII. Znalci nezapsaní do seznamu		196
7.1	Znalci nezapsaní do seznamu – tzv. znalci ad hoc	196
7.2	Znalecké ústavy ustanovené ad hoc	199
7.3	Judikatura	199
Kapitola VIII. Znalecké ústavy		200
8.1	Úvod do problematiky znaleckých ústavů	200
8.2	Jmenování znaleckého ústavu	202
8.3	Výkon znalecké činnosti znaleckého ústavu	205
8.4	Zánik znalecké činnosti znaleckého ústavu	207
8.5	Dlouhodobé problémy činnosti znaleckých ústavů	208
8.5.1	Právní osobnost znaleckých ústavů	208
8.5.2	Nestrannost a nepodjatost znaleckého ústavu	209
8.5.3	Legislativní nedostatky právní úpravy znaleckých ústavů	211
8.6	Judikatura	213
Kapitola IX. Znalecký posudek		215
9.1	Úkony znalecké činnosti	215
9.1.1	Vymezení a účel znaleckého posudku	216
9.1.2	Procesní postavení znaleckého posudku	216
9.2	Struktura a obsah znaleckého posudku	217
9.2.1	Formální náležitosti a struktura znaleckého posudku	217
9.2.2	Obsahová (věcná) stránka znaleckého posudku; přezkoumatelnost znaleckého posudku	219
9.3	Podávání znaleckého posudku	220
9.3.1	Ustanovení znalce k podání znaleckého posudku v řízení před orgánem veřejné moci	220

9.3.1.1	Úkol znalce; řešení právních otázek a hodnocení důkazů znalcem.	221
9.3.1.2	Lhůta k podání znaleckého posudku.	223
9.3.2	Příprava znaleckého posudku.	223
9.3.3	Podání znaleckého posudku.	224
9.3.3.1	Formy podání znaleckého posudku	224
9.3.3.2	Okamžik podání znaleckého posudku	224
9.3.3.3	Podání společného znaleckého posudku více znalci	225
9.3.4	Výslech znalce	225
9.4	Hodnocení znaleckého posudku	225
9.4.1	Zásada volného hodnocení důkazů	225
9.4.2	Kritéria hodnocení znaleckého posudku	226
9.4.3	Hodnocení odborné (věcné) správnosti znaleckého posudku.	228
9.5	Vady znaleckého posudku	229
9.6	Judikatura	230
Kapitola X.	Seznam znalců a znaleckých ústavů.	232
Kapitola XI.	Významné profesní a vzdělávací organizace znalců v České republice	234
11.1	Vzdělávací organizace	234
11.1.1	Institut oceňování majetku – Vysoká škola ekonomická v Praze	234
11.1.2	Ústav soudního inženýrství Vysokého učení technického v Brně.	237
11.2	Profesní organizace.	243
11.2.1	Asociace znalců a odhadců (AZO).	243
11.2.2	Komora soudních znalců ČR (KSZ).	244
11.2.3	Česká komora odhadců majetku (ČKOM)	245
11.2.4	Česká unie soudních znalců v lesním hospodářství (ČUSZLH).	246
11.2.5	Česká společnost soudního lékařství a soudní toxikologie (ČSSLST ČLS JEP)	246
Kapitola XII.	Úprava znalecké činnosti v zahraničí.	248
12.1	Belgické království.	249
12.2	Francouzská republika	260
12.3	Spolková republika Německo	290
12.4	Republika Rakousko	303

Obsah

12.5 Slovenská republika	321
12.6 Švédské království	341
Literatura	346
Věcný rejstřík	353